

Tomáš Borec: „Nemám zájem sedět na vavřínech a čekat, co se stane. Naopak, chci velmi aktivně přispět k tomu, aby se vyřešily problémy, které trápí veřejnost ve vztahu k justici.

eFocus

Slovenský advokát a rozhodce JUDr. Tomáš Borec je na pomyslném vrcholu své kariéry. Po dvouletém vedení advokátní komory se v letošním dubnu přesunul do čela ministerstva spravedlnosti. I když byla na konci léta slovenská politická půda opravdu „horká“, ministr Borec si na nás ve své kanceláři v Bratislavě čas našel.

Pane ministře, v Česku používáme pojem „sto dní hájení“, kdy má nový člen vlády sto dní na to, aby se sžil se svým resortem. Vašich sto dní uběhlo - jaké byly?

„Prvních sto dní se využívá i na Slovensku k tomu, aby se člen vlády seznámil s tím, jak resort funguje a připravil si věci, které chce během svého funkčního období udělat. Z mého pohledu, protože jsem přišel ze soukromé sféry, z advokacie, to bylo velké novum. Na druhou stranu jsem právník. Měl jsem to tedy o něco jednodušší, protože jsem měl představy o tom, co bych v tom resortu chtěl dělat. Existují totiž země, kde ministr odborníkem v dané oblasti není. Například v Polsku není ministr spravedlnosti právník.“

Jaké jsou tedy Vaše cíle?

„Jako jedna z nejdůležitějších věcí a největších problémů na Slovensku mi vyplynula takzvaná vymahatelnost práva. To jsem poznal jako právník a shoduje se to i s požadavky právnické a podnikatelské obce. V tomto směru jsme si dali priority do programového vyhlášení vlády. Chceme zvýšit vymahatelnost práva. Jedná se o komplex věcí a předpisů. Nejdůležitější předpis, který je potřeba změnit, abychom zrychlili soudní řízení, je občanský soudní řád. Ten stávající je z roku 1963.“

To je v Česku velmi podobné...

„Máme ho sedmdesátkrát novelizovaný, ale dospěli jsme k závěru, že i přes novelizace nesplňuje současné požadavky. Je potřeba přijmout nový kodex. Ustanovili jsme rekodifikační komisi, kde máme nejenom slovenské, ale také české odborníky. Velmi si cením toho, že tato komise začala ihned pracovat. Máme velmi ambiciózní cíl, aby byl v roce 2014 představen odborné veřejnosti první návrh. Aby bylo možné v roce 2015 dostat tento procesní kodex do života. Máme tu také civilní kodex, občanský zákoník, který se připravuje už delší dobu. Komisi jsme jen trochu obnovili. Záměr je takový, že by měl nově rekodifikovaný procesní kodex jít ruku v ruce s občanským zákoníkem.“

Bude to tak „velké“ jako v Česku?

„Myslím si, že ano. Možná, že nepůjdeme stylem, jaký navrhl profesor Eliáš. Půjdeme na to trochu jinak. Existují první návrhy, které má profesor Lazar, vedoucí rekodifikační komise pro občanské

právo. Je ale předčasné je představovat.“

Jsou v plánu ještě další úpravy předpisů?

„Budeme měnit celou řadu předpisů. V souvislosti s vymahatelností práva jde například o rozhodčí řízení. To má podobné neduhy, jako v České republice. Exekucním titulem je rozhodnutí, ať už ad hoc rozhodců nebo stálého rozhodčího soudu. Je třeba ochránit spotřebitele, kteří v tomto směru dost trpí. Chceme to napravit. Pokud jde o exekuční řízení, budeme také novelizovat celý exekuční řád. Nenaplnuje potřeby příjemců práva ani exekutorů samotných. Tento komplex předpisů bude mít za cíl ve svém celku zlepšit vymahatelnosti práva na Slovensku.“

Jsou to velké cíle. Pokud to spojím s velkými očekáváními, která měla před Vaším nástupem do funkce zejména média, není tu tlak?

„Tlak tu je, protože nejenom veřejnost, ale i opozice má představy o tom, jak to má fungovat. Tím, co jsem představil po sto dnech, jsem dostatečně jasně dal najevo, že nemám zájem sedět na vavřínech a čekat, co se stane. Naopak, chci velmi aktivně přispět k tomu, aby se vyřešily problémy, které trápí veřejnost ve vztahu k justici. Například otázka zrychlení řízení je úzce spojená s plány elektronizace justice. Projekt e-justice je také pod naším drobnohledem a snažíme se ho urychlit. Narážíme ale otázku financí a zdrojů, můžeme jít jen tak rychle, jak nám dovolí finanční prostředky.“

Jak se Vám spolupracuje se všemi právníckými profesemi. Vedl jste slovenskou advokátní komoru a pohybujete se zejména v advokacii, částečně jako rozhodce.

„Je to úplně jiný pohled, shora na profese. Myslím si, že jsem získal celkem dobrý přehled v poměrně krátkém čase. Jako předseda advokátní komory jsem nebyl neinformovaný, měl jsem kontakt i s představiteli ostatních právníckých profesí. To nyní zúročuji, v tom dobrém slova smyslu. Komunikace s nimi je o to lehčí. Mým cílem je, aby nebyly jednotlivé právnícké profese postavené všeobecně z hlediska spolupráce antagonisticky. Samozřejmě je kontradiktornost jednotlivých profesí přirozená a vyplývá ze zákona. Z hlediska spolupráce na systémových věcech a pohledech na to, jak má justice fungovat, spolupráce může a bude fungovat.“

A jak profese, případně komory, vychází mezi sebou?

„Je logické, že existují třecí plochy mezi jednotlivými profesemi. To není nutné zakrývat. Je to přirozené. Myslím si, že pokud existuje dobrá a kvalitní komunikace, většina věcí se dá odstranit hledáním kompromisů. Moje představa je, že profese začnou spolupracovat na věcech, které jsou systémové a pomůžou občanům. Ne, že si budou hájit svoje vlastní území před druhou profesí.“

A sdílí tuto vizi také představitelé profesí?

„Měl jsem s nimi možnost komunikovat a potvrdili mi, že zájem mají. Uvidíme, jaká bude realita.“

V České republice se velmi diskutuje otázka návratu k systému prokuratury, tedy ubrat jeden stupeň na státním zastupitelství...

„Na Slovensku prokuratura funguje jako nezávislý orgán. Není tam právo výkonné moci z pohledu personálních zásahů, prokuratura je samostatný orgán s vlastní rozpočtovou kapitolou. Státní zastupitelství je do určité míry politicky podřízené. Ministr spravedlnosti má vůči určitým státním zástupcům pravomoci. Každý systém má pro a proti, nedá se všeobecně určit, který je lepší.“

Stihli jste už absolvovat setkání s vaším českým protějškem?

„Setkání se uskutečnilo na konci srpna tady v Bratislavě. Vnímám to, že si nově jmenovaný ministr vybral za první zahraniční návštěvu Slovensko, za velmi přátelský akt.“

Která témata budou, podle Vás, stěžejní pro spolupráci? Patří sem mediace?

„Témat je mnoho, mediace je jedno z těch, které chceme dále rozvíjet. Zejména jsme však mluvili o trestní politice a vězenství. Je to jedna z věcí, která nás na Slovensku zajímá. Je tu problém s velkým množstvím vězňů. Hledáme cestu, jak zprůchodnit legislativně upravenou, ale technicky nefunkční oblast - myslím takzvané alternativní tresty, například trest domácího vězení.“

Takže se v pozitivním smyslu s českým protějškem budete ovlivňovat?

„Je to prospěšné vzájemně. Na začátku tohoto léta jsme v Kroměříži na setkání s ministry V4 řešili téma zanedbání povinné výživy mladistvých, kdy je možné uložit opatření odebrání řidičského průkazu. Slovensko začalo používat tento systém po příkladu Polska. Toto téma Vaše justiční orgány velmi zajímalo. My se zase zajímáme o otázku elektronického doručování soudních obsílek do datových schránek. Je to všeobecně velmi zajímavé, má to následky směrem ke zrychlení soudního řízení a odstranění obstrukcí. Je to ono pozitivní ovlivňování, umíme si vyměnit zkušenosti.“

Fyzická propojenost advokátů v Česku a na Slovensku je velká. Jste tomu rád?

„České advokáty vnímám dobře a mám mezi nimi opravdu mnoho známých. Nevidím žádný problém v tom, že by čeští advokáti působili na Slovensku a naopak. V tomto směru je tu volná tržová úprava s přirozenými omezeními.“

Na Slovensku se chystá velká novela zákona o advokacii...

„Ještě jako předseda slovenské advokátní komory jsem měl setkání s bývalou ministryní spravedlnosti. Jsou tam věci, které jsou nevyhnutelné, protože reagují na stav, který nikdo dvacet let neřešil. Jde o otázku disciplinárních senátů, které zatím nebyly v médiích zmíněné. Nyní rozhodují v prvním stupni a v druhém stupni funguje jako jediný odvolací orgán předsednictvo slovenské advokátní komory. Vzhledem k počtu advokátů není v silách předsednictva to zvládat, a tak je

potřeba, aby byly samostatné odvolací disciplinární senáty. Je tam ale mnoho dalších věcí, kterých společným jmenovatelem je snaha garantovat, že každý advokát bude umět dostatečně kvalifikovaně hájit zájmy svých klientů. Proto zpřísňujeme nároky například v oblasti koncipientské praxe.“

Je slovenská společnost "háklivá" na majetkové poměry politiků a jejich "čistotu" z hlediska kauz?

„Média se intenzivně zajímají o majetkové poměry politiků. Hodně se diskutuje o tom, zda jsou majetková přiznání, která požaduje od politiků zákon, dostatečně podrobná. Naše vláda má ambici změnit zákon tak, aby se i v tomto ohledu nastolila co nejvyšší transparentnost.“

Věděl jste vždy, že budete právníkem? Byl to Váš celoživotní sen?

„Zvažoval jsem také lékařské povolání. Nakonec jsem však dal přednost studiu práv a nelituji toho. Byl jsem vychován k slušnosti, k úctě k druhým lidem. Myslím, že díky tomu docela dobře umím urovnávat mezi lidmi konflikty a předcházet tak zbytečným a drahým sporům. Osvědčilo se mi to v advokacii a snažím se toho využívat i v současné pozici.“

Jaké obory práva máte nejraději, a měnilo se Vaše zaměření nějak během života?

„Mou doménou bylo vždy obchodní právo.“

Jste nejen úspěšný advokát, ale také rozhodce Rozhodčího soudu Slovenské obchodní a průmyslové komory, rozhodce Centra alternativního řešení sporů (ADR) a také Rozhodčího soudu při Hospodářské komoře České republiky a Agrární komory České republiky. Proč jste se rozhodl stát se kromě advokáta také rozhodcem?

„Mimo jiné to byla lákavá profesní výzva. Rozhodování mnohdy komplikovaných kauz s mezinárodním prvkem vám umožní vidět věci z jiné perspektivy než jako obyčejní právní zástupce. Je to mimořádně odpovědná funkce, která vám dá hodně zkušeností.“

Velké kroky a změny v resortu jsou pro ministra náročné nejenom profesně. Máte recept na to, jak ve volném čase zvolnit tempo a odreagovat se?

„Když jsem nastoupil jako mladý koncipient k doktoru Havlátovi, dal mi položertem radu - začít naplno a postupně přidávat. Takže jsem zvyklý tvrdě pracovat. Na druhé straně vím, že pokud člověk nenajde optimální balanc mezi pracovním a soukromým životem, postupně vyhoří. Proto se snažím trávit co nejvíc času s rodinou. Mám tři děti, se kterými umím rychle zapomenout na pracovní starosti. Kromě toho pravidelně sportuju a moc rád jezdím na motorkách.“

Fotografie naleznete >>> [zde](#).

Další články:

- [Půl roku po účinnosti novely stavebního zákona](#)
- [Rozhovor s Adamem Vojtěchem](#)
- [Video rozhovor s Danielou Kovářovou](#)
- [Video rozhovor s Martinem Maisnerem](#)
- [Video rozhovor s Monikou Novotnou](#)
- [Video rozhovor s Robertem Nerudou](#)
- [Video rozhovor s Michalem Vepřekem](#)
- [Video rozhovor s Robertem Němecem](#)
- [Video rozhovor s Michalem Hinkem](#)
- [Video rozhovor s Janem Pořízkem](#)
- [Video rozhovor s Martinem Nedelkou](#)